

Î N C H E I E R E

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe acțiuni
„Semnal” împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la
constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea
prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016, prin care a
fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției și menținută hotărârea
Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 16 octombrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 20 iulie 2015, SA „Semnal” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării
dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și
încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 17 octombrie 2013 s-a
adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău,
Preturii Botanica, mun. Chișinău, Maria Caraman și Pavel Caraman cu privire la
anularea deciziei Preturii Botanica nr. 16/2.5 din 24 noiembrie 1992.

Menționează că, la data de 17 octombrie 2013 Judecătoria Centru mun.
Chișinău prin încheierea nr. 3ca-1411/2013 a dispus scoaterea de pe rol a cererii de
chemare în judecată.

Susține că, la 21 octombrie 2013, a contestat cu recurs încheierea sus
menționată, iar prin decizia nr.3r-688/13 din 03 decembrie 2013, recursul a fost
admis, încheierea casată și transmisă pricina în Judecătoria Centru mun. Chișinău
pentru examinarea în fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014 a fost
respinsă cererea de revizuire înaintată de către Pretura Botanica mun. Chișinău
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2013.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015 a fost respinsă cererea de recurs depusă de către Pretura Botanica mun. Chișinău împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014.

Afirmă că, prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2015, acțiunea înaintată de SA „Semnal” a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015 a fost respins apelul declarat de către SA „Semnal” și menținută hotărârea primei instanțe.

Invocă că, de la data sesizării instanței de judecată și pînă la momentul pronunțării hotărîrii judecătorești, s-au scurs mai mult de doi ani, o perioadă excesiv de mare care atestă o încălcare vădită a dreptului său la examinarea pricinii în termen rezonabil.

Relevă că, urmare a neexaminării în termen rezonabil a cauzei, situația financiară a Societății s-a înrăutățit, fiind privat timp de doi ani de a beneficia de dreptul încălcat, astfel, cauzîndu-i-se un prejudiciu moral pe care-l estimează la suma de 210 000 lei și care se exprimă prin faptul că Societatea și angajații Societății au pierdut siguranța, stabilitatea și buna diligență în vederea asigurării de către guvernare a executării în tocmai a Legii și altor acte normative.

Solicită constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a pricinii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Preturii Botanica mun. Chișinău, Maria Caraman și Pavel Caraman cu privire la anularea actului administrativ, și încasarea din bugetul de stat a sumei de 210 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 16 octombrie 2015 a fost admisă parțial acțiunea. A fost constatat faptul încălcării dreptului SA „Semnal” la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile SA „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Preturii Botanica mun. Chișinău, Maria Caraman și Pavel Caraman cu privire la anularea actului administrativ. A fost încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul SA „Semnal” suma de 1000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a pricinii civile. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță, constatând faptul încălcării dreptului SA „Semnal” la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Preturii Botanica mun. Chișinău, Maria Caraman și Pavel Caraman cu privire la anularea actului administrativ, și-a argumentat concluzia prin faptul că, instanța de judecată a stabilit prima ședință de judecată abia peste 4 luni și 17 zile de la depunerea acțiunii (17 aprilie 2013 – 03 septembrie 2013), iar prin scoaterea neîntemeiată a cererii de pe rol a condiționat tergiversarea procesului în perioadele 17 octombrie 2013 – 31 ianuarie 2014 și 11 august 2014 – 09 februarie 2015.

Totodată, prima instanță, admitînd parțial pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral, și-a argumentat concluzia prin faptul că, la prelungirea termenului de examinare a pricinii a contribuit inclusiv și comportamentul reprezentantului reclamantului.

De asemenea, prima instanță a mai reținut că, materialele cauzei relevă că, pricina formulată de SA „Semnal” este la o etapă avansată de examinare, iar reclamantul dispune de acte judecătorești, prin care pretențiile sale au fost soluționate în fond.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2016 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 26 aprilie 2016, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârile judecătorești sunt neîntemeiate și ilegale, deoarece instanțele judecătorești au interpretat în mod eronat legea.

Menționează că, instanțele judecătorești, la examinarea cauzei, nu au ținut cont de faptul că, cauza, în care se invocă că a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, este una deosebit de complexă.

Susține că, în concordanță cu jurisprudența CEDO, faptul că examinarea cauzei date a durat circa doi ani nu constituie o încălcare a prevederilor art. 6§1 CEDO, iar pretenția intimatului cu privire la încasarea prejudiciului moral, urmează a fi calificată ca fiind abuzivă având un interes vădit pecuniar.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele pricinii rezultă că, decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 23 februarie 2016 (f. d. 149), însă la actele pricinii lipsesc probe, care ar confirma recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către ultimul.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Ministerului Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Ministerului Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic